

De door de Ondernemingskamer benoemde tijdelijk beheerder van aandelen

E.L.A. van Emden en J. Wareman

De Prinsengrachtreeks is een uitgave van het Gerechtshof te Amsterdam en Ars Aequi Libri.

Redactiecommissie:

Mr. R.J.Q. Klomp

Mr. G.C. Makkink

Mr. J.W.M. Tromp

Mr. M.F.J.M. de Werd

Foto omslag Nieuwe Paleis van Justitie IJDok Amsterdam: John Lewis Marshall

Foto omslag Oude Paleis van Justitie Prinsengracht Amsterdam: Roos Aldershoff, www.roosaldershoff.nl

Omslagontwerp: Janine van Winden

ISBN 978-94-9319-912-5

NUR 820

© 2020 Ars Aequi Libri, Nijmegen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Ars Aequi Juridische uitgeverij.

Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 27 november 2002, *Stb.* 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de Stichting PRO (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp) te wenden. Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich tot de uitgever te wenden.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever(s) deswege geen aansprakelijkheid.

Voorwoord

Op 1 januari 1989 is in de wet de mogelijkheid geopend dat de Ondernemingskamer bij wijze van (onmiddellijke) voorziening de tijdelijke overdracht van aandelen aan een door de Ondernemingskamer te benoemen beheerder gelast.

Hoewel deze voorziening betrekkelijk weinig wordt toegepast, is het een nuttig middel gebleven bij het oplossen van conflicten tussen aandeelhouders in een vennootschap.

De voorziening past in haar huidige vorm slecht in het systeem van het Nederlandse burgerlijk recht; in de praktijk werkt het echter goed al zouden enige verduidelijkingen door rechter of wetgever nuttig zijn.

Voor dit onderwerp is in het bijzonder van belang de uitspraak van de Ondernemingskamer van 30 april 2019, waarin veel duidelijkheid wordt geschapen over de goederenrechtelijke aspecten ervan. Aan deze beschikking zal dan ook veel aandacht worden geschonken in dit boek.

Voor zover ons bekend is de figuur van de tijdelijke overdracht van aandelen aan een beheerder in de Nederlandse vorm uniek; geen van de belangrijke industrielanden heeft een vergelijkbaar systeem.

In de afgelopen jaren is over dit onderwerp vooral veel gepubliceerd door mr. M.W. Josephus Jitta en mr. F. Eikelboom. Aan hun geschriften hebben wij dankbaar veel ontleend. Beiden hebben ook het concept van dit boek bekeken en van veel en nuttig commentaar voorzien. Ook mr. dr. ing. A.J. Verdaas heeft belangrijk commentaar op het concept van dit boek geleverd. Wij zijn hen allen buitengewoon dankbaar.

Dit boek beoogt vooral een voor de praktijk gemakkelijk te gebruiken praktisch overzicht te geven. Het boek behandelt, na een algemene inleiding, achtereenvolgens: de wettelijke regeling van de benoeming, de feitelijke gang van zaken bij de Ondernemingskamer, de taak van de beheerder, goederenrechtelijke aspecten, de gevolgen van de uitspraak van 30 april 2019 van de Ondernemingskamer, de positie van derden, aansprakelijkheid en procesrechtelijke aspecten. Tot slot behandelen wij enige voorstellen om bestaande knelpunten op te lossen.

Als bijlagen zijn opgenomen: de praktijktips OK-bestuurder van Rimari en het protocol lijst OK-functionarissen.

De tekst werd 1 mei 2020 afgesloten.

Inhoudsopgave

Voorwoord	VII
1. Inleiding	1
2. Wettelijke regeling van de Benoeming	7
2.1. Bevoegdheid Ondernemingskamer	7
2.2. Twee fasen	7
2.3. Welke vennootschap	8
2.4. Wie kan er om Beheer verzoeken?	9
2.5. Buitenlandse vennootschappen in Nederland	10
2.6. Buitenlandse aandeelhouders	10
2.7. Buitenlandse dochtervennootschappen	10
2.8. Het Beheer en het EVRM	11
3. Feitelijke gang van zaken bij de Benoeming	13
3.1. De Benoeming	13
3.2. Duur en einde Beheer	14
3.3. Reikwijdte Beheer	16
3.4. Beloning	16
3.5. anvang van de werkzaamheden	17
3.6. Toezicht en rapportage	17
4. Taak	19
4.1. Algemeen	19
4.2. De wet, aanwijzingen Ondernemingskamer en aanbevelingen door Stichting Rimari	19
4.3. Geen contractuele relatie	20
4.4. Artikel 2:8 BW	21
4.5. Jurisprudentie	21
4.6. Welk belang dient de Beheerder primair te behartigen	22
4.7. Het vennootschappelijk belang	25
4.8. Contacten met Bestuurder en onderzoeker	26
4.9. Praktische handvatten	27
5. Goederenrechtelijke aspecten	31
5.1. Discussie tot 30 april 2019	31
5.2. Uitspraak van 30 april 2019	33
6. Gevolgen uitspraak van 30 april 2019 voor het Beheer	35
6.1. Praktische gevolgen	35
7. Positie van derden	39
7.1. Gevolgen voor derden	39

VOORWOORD

7.2.	Change of control	39
7.3.	Executie	40
7.4.	Verpande aandelen/stemrecht	41
7.5.	Aandeelhouders die niet zelf bij het conflict betrokken zijn	42
7.6.	Kenbaarheid van Beheer en rechten van derden	43
8.	Aansprakelijkheid	45
8.1.	Aansprakelijkheid van een aandeelhouder	45
8.2.	Aansprakelijkheid van de Beheerder	45
8.3.	Feitelijk mede-beleidsbepaler	46
8.4.	Faillissement Vennootschap	47
8.5.	Gevolgen aansprakelijkstelling	49
8.6.	Beschermende maatregelen	49
8.7.	Tuchtrecht	52
9.	Procesrechtelijke aspecten	55
9.1.	Onmiddellijke voorzieningen	55
9.2.	Kort geding	56
9.3.	Arbitrage	58
10.	Tot slot	59
11.	Jurisprudentielijst; Lijst van verkort aangehaalde literatuur	61
12.	Bijlagen	67
13.	Curricula vitae van de auteurs	75